

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

RAIMONDA RAGAUSKIENĖ

VILNIAUS „AUKSO AMŽIUS“

MIESTO GYVENTOJAI IR SVEČIAI
XVI A. 6–7-AJAME DEŠ.

{VILNIAUS VIETININKO TEISMO KNYGŲ DUOMENIMIS}

Vilnius, 2021

Lietuvos istorijos institutas

TURINYS

ĮVADAS	9
--------	---

I. INTENSYVUSIS TRUMPOJO LAIKOTARPIO PERIODAS	14
--	----

II. VILNIAUS VIETININKO TEISMAS (1559–1564 M.) IR JO KNYGOS	20
--	----

1. (NE)METRIKINĖS KNYGOS NR. 253, 262	21
2. IKIREFORMINIS VIETININKO TEISMAS	24
2.1. Pareigūnai	24
2.2. Proceso dalyviai: socialinė padėtis ir jurisdikcinė priklausomybė	29
3. VILNIAUS VIETININKAS STANISLOVAS HAMŠĖJUS	41

III. VILNIAUS GYVENTOJAI IR SVEČIAI XVI A. 6–7-AJAME DEŠ.	46
--	----

1. PIRKLIAI	47
1.1. Pirkliai svečiai	50
1.1.1. Prekybos apribojimai	51
1.1.2. Pirklių grupės	58
1.2. Vilniaus pirkliai	75
1.2.1. Vidaus prekyba	79
1.2.2. Išorės prekyba	83
2. AMATININKAI (PROFESIJOS IR UŽSIĖMIMAI)	94
2.1. Valdovo (dvaro) amatininkai	95
2.2. Vilniaus amatininkai	110
3. MIESTIETĖ IR MIESTO GYVENTOJA	135
3.1. Moteris vietininko teisme	135
3.2. „Mažosios moterys“: karčėmninkės, prekybininkės, tarnaitės	140

4. VAIKAI IR JAUNUOLIAI MIESTE	158
4.1. Vilniečių vaikų lavinimas	161
4.2. Amato besimokantys vaikai ir jaunuoliai	166
4.3. Nusikaltusieji ir nukentėjusieji	169
5. ETNOKONFESINĖS MAŽUMOS: TOTORIŲ ATVEJIS	172
5.1. Lukiškių priemiesčio totoriai	175
5.2. Atvykėliai totoriai mieste	183

IV. APIBENDRINIMAS: XVI A. 6-7-OJO DEŠ. VILNIAUS VISUOMENĖS ATSPINDŽIAI VIETININKO TEISMO KNYGOSE	190
---	-----

ŠALTINIAI	203
-----------	-----

LITERATŪRA	206
------------	-----

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	220
----------------------	-----

SUMMARY	241
---------	-----